

38. schůze Rady města Ústí nad Labem

dne:

16. 3. 2020

bod programu:

23.

věc:

Režim vyrovnání přeplatků a nedoplatků u zahraničních platebních transakcí

důvod předložení:

dopad na rozpočet:

Bez nároku na rozpočet

zpracoval:

Ing. Lucie Konečná, vedoucí odboru přestupkových agend

předkládá:

Ing. Lucie Konečná, vedoucí odboru přestupkových agend

projednáno:

Mgr. Alena Nováková, vedoucí právního odboru

přizvání k jednání:

Návrh na usnesení:

Rada města Ústí nad Labem po projednání

souhlasí

že:

A) neúplná platba, která je na účet města připsána na základě výzvy provozovateli vozidla dle § 125h silničního zákona z účtu vedeného v cizí měně, u níž rozdíl mezi výší určené částky a výší částky na účet města připsané, je do 150,-Kč Kč včetně, je považována za platbu uhrazenou řádně, tj. platba nebudou vrácena provozovateli vozidla.

B) přeplatek z platby, která je na účet města připsaná na základě výzvy provozovateli vozidla dle § 125h silničního zákona z účtu vedeného v cizí měně, bude vrácen provozovateli vozidla pouze na základě jeho žádosti a to pouze za předpokladu, že výše přeplatku bude min. 150,-Kč včetně.

C) jiná platba, kromě platby hrazené na základě výzvy provozovateli vozidla dle § 125h silničního zákona z účtu vedeného v cizí měně je považována za platbu uhrazenou řádně, tj. ve správné výši, pokud je rozdíl mezi částkou předepsanou k úhradě a částkou na účet města připsanou nižší o max. 150,-Kč.

Důvodová zpráva:

Odbor přestupkových agend předkládá Radě města k odsouhlasení materiál nazvaný „Režim vyrovnání přeplatků a nedoplatků u zahraničních platebních transakcí“. Zahraničními platebními transakcemi jsou myšleny platby poukázané z účtu vedeného v cizí měně a to zejména, nikoli však výlučně, za účelem úhrady tzv. „určené částky“, k jejíž úhradě byl vyzván provozovatel vozidla v souladu s § 125 h zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „silniční zákon“). Podle § 125h odst. 1 silničního zákona „Obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky“. V § 125h odst. 5 silničního zákona je pak uvedeno „Je-li určená částka uhrazena nejpozději v den splatnosti, obecní úřad obce s rozšířenou působností věc odloží. V opačném případě obecní úřad s rozšířenou působností pokračuje v šetření přestupku.“ Z výše uvedeného lze dovodit, že úmyslem zákonodárce bylo zakotvení povinnosti obligatorně věc odložit v případě včasného uhrazení určené částky. U zahraničních platebních transakcí, tj. především v případě úhrady určené částky cizími státními příslušníky z účtů ze zahraničí vedených v cizí měně, dochází k případům, kdy plátce ze svého výše specifikovaného účtu poukáže úhradu v cizí měně s tím, že „po cestě k příjemci“ jsou z této částky odečteny poplatky za převod a dále pak je daná částka mnohdy i s odstupem několika dní převedena na české koruny aktuálním kurzem banky příjemce, který se mění i 2x denně, tj. plátce není schopen na základě těchto objektivních skutečností přesně spočítat, jakou částku má v den zadání platby ve své domácí měně poukázat, aby příjemce obdržel určenou částku v přesně stanovené výši. Na účet města tak přichází platby, které se od výše částky předepsané k úhradě liší směrem nahoru i dolů, neboli přichází částky vyšší nežli je určená částka, ve většině případů pak ale přichází částky nižší, než je výše určené částky. Např. v případě, kdy je určená částka ve výši 1000,- Kč, je na účet města připsaná částka většinou v rozmezí od 900,-Kč až 1100,-Kč. Pokud bychom se měli řídit pouze jazykovým výkladem § 125h odst. 5 silničního zákona, tj. v případě, kdy by určená částka /myšleno celá určená částka/ nebyla uhrazena do dne splatnosti, tj. bylo by uhrazeno méně, měl by obecní úřad pokračovat v šetření přestupku a pravděpodobně vzhledem k analogickému použití § 125 h odst. 7 zákona o silničním provozu, by měl též tuto „chybně uhrazenou“ částku vrátit provozovateli vozidla, když § 125h odst. 7 silničního zákona zní: „Je-li určená částka uhrazena po dni splatnosti, obecní úřad ji bezodkladně vrátí provozovateli vozidla.“ Domníváme se však, že vzhledem k povinnosti územních samosprávných celků nakládat se svým majetkem hospodárně, odpovědně a s péčí řádného hospodáře a dále vzhledem ke skutečnosti, že jazykový výklad zákona představuje základní, nikoli však jediný výklad zákona, přičemž též dle názoru Ústavního soudu není vždy možné držet se doslovného znění zákona, nýbrž je možné a někdy též nutné se od něj odchýlit a to tehdy vyžaduje-li to účel zákona, historie jeho vzniku či systematická souvislost, lze dovodit, že smyslem a účelem § 125h odst. 5 zákona o silničním provozu bylo zastavit šetření přestupku vždy, projevil-li provozovatel zřejmý úmysl vyhnout se zahájení řízení o přestupku tím, že uhradil určenou částku v termínu. V případě plátců poukazujících platbu z účtů vedených v cizí měně je takový úmysl jistě zřejmý tehdy, dojde-li platba na účet města včas, byť ne ve „správné“ výši.

K výše uvedené zásadě hospodárnosti, je nutné dodat, že pokud by město mělo vracet včasné, ale neúplné platby, byl by tím nastartován proces, který by byl náročný jak na administrativu, tak také finančně, neboť aby bylo možné vrátit platbu plátcovi, je nejdříve nutné zjistit od provozovatele vozidla číslo účtu, na který mu má být platba vrácena, tj. je nutné vyzvat jej ke sdělení platebních údajů tj. ke sdělení čísla účtu, na které mu má být platba zaslána, včetně veškerých dalších náležitostí, které jsou pro zaslání platby na účet vedený v cizí měně nutné. Dále je nutné uvést, že platba na účet města dorazila v českých korunách /v důsledku bankovních poplatků a měnového kurzu v částce nižší, než byla plátcem poukázána/, a v českých korunách by měla být též provozovateli vrácena. Ze strany města by bylo nutné zadat příkaz do banky, která provede převod do měny státu příjemce a platbu příjemci odešle. Veškeré poplatky bank za převod na měnu příjemce, je u plateb v rámci Evropské unie povinen hradit v souladu s ustanovením § 155 odst. 6 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dál jen „daňový řád“) odesílatel platby (město), když § 155 odst. 6 daňového řádu zní: „Vratitelný přeplatek

Důvodová zpráva:

poukazuje správce daně v české měně ve výši, v jaké byl evidován, a to bezhotovostním převodem na účet vedený u poskytovatele platebních služeb nebo poštovním poukazem; v případě bezhotovostního převodu na účet vedený u poskytovatele platebních služeb mimo území států Evropské unie hradí náklady převodu daňový subjekt“ V důsledku především měnového kurzu se pak nevrátí příjemci platba ve stejné výši, kterou on původně uhradil, nýbrž mu na účet dorazí vždy částka nižší. Po vrácení platby, správní orgán pokračuje v šetření přestupku a zahájí řízení vydáním příkazu.

Po vydání příkazu mohou nastat následující varianty:

1. provozovatel vozidla na základě příkazu pokutu zaplatí – příkaz nabyde právní moci a řízení je ukončeno.
2. provozovatel nezaplatí – neboť příkaz nebyl doručen, dle nadřízeného odvolacího orgánu, bychom měli příkaz po pár měsících zaslat opakovaně. Další náklady na poštovné. K výše uvedenému je nutné dodat, že fikce doručení je v případě doručování do zahraničí téměř vyloučena.
3. provozovatel vozidla nezaplatí - příkaz byl doručen, provozovatel vozidla proti příkazu nepodá odpor, ovšem pokutu nezaplatí, příkaz nabyde právní moci a případ je předáván na právní odbor k vymáhání. Vymáhání pokut, po zahraničních přestupcích je téměř nemožné a lze se proto spoléhat pouze na dobrovolnou úhradu pokuty ze strany přestupce.
4. provozovatel nezaplatí – a podá proti příkazu v zákonné lhůtě odpor - správní orgán pokračuje v řízení, kdy následně vyzve přestupce k nahlédnutí do spisu (náklady na poštovné). Přestupce se může a nemusí dostavit. V případě, že se dostaví je správní orgán po zahájení řízení povinen zajistit tlumočníka, tzn. další náklady města. Poté je vydáno rozhodnutí, v případě, že je o vině, může přestupce podat odvolání nebo může být řízení vydáním rozhodnutím zastaveno.

Náklady na poštovné do zahraničí

118,- Kč - výzva provozovateli vozidla dle § 125 h silničního zákona – nezbytný výdaj

Náklady na poštovné do zahraničí v případě vrácení neúplné platby a následného zahájení správního řízení

118,- Kč - výzva provozovateli vozidla ke sdělení čísla účtu pro vrácení platby

Vrácení platby - Poplatky bank – přesně nelze předem určit, záleží na konkrétní bance

118,- Kč - zaslání příkazu provozovateli vozidla, odesláním příkaz je zahájeno řízení o přestupku, na základě výše uvedeného je v případě, kdy se nepodařilo doručit příkaz napoprvé, nutné pokus o doručení opakovat

118,- Kč – každá písemnost spojená se správním řízením

Rámcový odhad nákladů na vrácení neúplných plateb za období dvou měsíců:

Za dva měsíce bylo vypraveno cca 24 000 výzev provozovateli vozidla. Na tyto výzvy došlo odhadem 9 000 plateb v celkové výši cca 9 000 000,- Kč. Z tohoto počtu provedených plateb bylo cca 2 000 v neúplné výši.

Pokud by město vracelo cca 2000 plateb (pro účely odhadu je počítáno s průměrnou výší vratky ve výši 1 000,-Kč), tj. měly by být provedeny vratky plateb ve výši cca 2 000 000,-Kč. K této částce je nutné připočítat poplatky a poštovné:

Na výběr těchto cca 2 000 000,-Kč již bylo vydáno:

výzva provozovateli vozidla dle § 125 h silničního zákona

2000*****
*****118= 236 000,-Kč

poplatky spojené s vrácením platby Raif.banky ČR

2000*****

*****118= 236 000,-Kč

Celkem za poplatky a poštovné z nákladů města = 758 000,-Kč

K těmto nákladům, je pak nutné připočíst též mzdové náklady, tj. plat a odvody na sociální a zdravotní

Důvodová zpráva:

pojištění minimálně 2 zaměstnanců.

Celkové minimální náklady na výběr 2000 plateb a jejich následné vrácení z důvodu úhrady v nesprávné výši jsou odhadem = 2 758 000,-Kč

V případě vratek částek převyšujících určenou výši platby, by pak dokonce ve většině případů náklady na vrácení této platby převýšily výši samotné vratky.

Na základě výše uvedeného se, za situace, kdy silniční zákon explicitně nestanoví povinnost vracet platby uhrazené sice před datem splatnosti, ovšem v nesprávné výši, navrhuje přijmout usnesení A), B), která pomůžou zabránit ne hospodárnému nakládání s majetkem města.

Vzhledem ke skutečnosti, že platby z účtů vedených v cizí měně přicházejí na účet města též z jiných důvodů, než na základě výzev provozovateli vozidla dle silničního zákona, navrhuje se též přijmout usnesení C).